

Årets statistik från civilsamhället:

Ett skrämmande rekord. Sveriges arbete mot människohandel brister i alla led.

Nu presenterar Plattformen Civila Sverige mot människohandel sin statistik över antal offer för människohandel som sökt stöd hos våra medlemsorganisationer i Sverige under 2023. Förra året mötte Plattformens medlemmar 520 personer som var direkt eller indirekt utsatta för människohandel. Av dessa var 476 potentiellt direkt utsatta. Det är en större grupp än vi någonsin mött.

Att antalet utsatta i människohandel varit så pass högt under 2023 grundar sig särskilt i det ärende som initierades i slutet på 2022 hos Frälsningsarméns traffickingcenter. 237 personer som är inräknade i årets statistikinsamling har varit utsatta för arbetskraftsexploatering inom bärplockning. Samtliga har fått stöd i form av juridisk rådgivning samt stöd i polisanmälan och rättsprocess. Genom stödet från våra medlemmar har ärendet nu gått till åtal.

Alla som våra medlemmar har rapporterat som direkt utsatta har identifierats som utsatta för människohandel, människoexploatering eller sexuell exploatering i form av prostitution. 320 av de 476 personerna som var potentiellt utsatta gjorde en polisanmälan. För de flesta av dessa hade inte en polisanmälan varit möjlig utan stöd från civilsamhället. Trots polisanmälan sågs de inte som brottsoffer utsatta för människohandel av rättsväsendet. Det är anmärkningsvärt att det inte finns någon fällande dom för människohandel varken under året 2022 eller 2023.

Endast 30 % av de utsatta var i kontakt med socialtjänst. För hälften av gruppen som sökt stöd hos socialtjänsten så ledde det inte till några insatser. EU-medborgare och asylsökande nekas ofta insatser från socialtjänsten.¹ Många av de utsatta som våra medlemmar mötte hade inte tillräckligt med pengar för basbehov som mat och kläder. Barnen till de som var utsatta fick inte sina rättigheter tillgodosedda av sociala myndigheter. Våra medlemmar stöttade 40 barn varav 18 som ingick i gruppen med basbehov. Stödet från civilsamhället var helt avgörande för att uppfylla deras grundläggande behov, eftersom inget annat stöd erbjöds.

¹ Fjelkegård, L., Franke Björkman, K. och Patel, E., Köp av sexuella tjänster En uppföljning av lagens tillämpning. Brottsförebyggande rådet, 2022:101.

88 % av de brottsutsatta som våra medlemmar mött under året var tredjelandsmedborgare, en målgrupp som ofta inte har kunskap om vilket stöd och vilken hjälp som går att få i Sverige och vilka rättigheter de har. Sedan 2022 kan socialnämnder ansöka om betänketid för brottsutsatta för människohandel. Det ger möjlighet till begränsat uppehållstillstånd för att ta beslut om medverkan i rättsprocessen. Hur rättssystemet prioriterar och utreder exploatering har en direkt påverkan på brottsoffrens tillgång till långsiktigt skydd och stöd genom att de kan ansöka om att förlänga betänketiden.

- Årets rapport synliggör hur avgörande civilsamhället är för att Sverige ska leva upp till sina internationella åtaganden när det gäller utsatta för människohandel. Vi har identifierat fler utsatta än någonsin tidigare. Det behöver tas krafttag i denna fråga. . Likt framgick i förra årets rapport behöver brottsoffren fortsatt få tillgång till långsiktigt stöd som inte är villkorat av medverkan i en rättsprocess. Vi kan inte låta utsatta lämnas till sitt öde, säger Jacob Flärdh, ordförande för Plattformen.

Civilsamhället täcker upp för alla systematiska luckor i stöd för offer i prostitution och människohandel. Myndigheter har misslyckats eller inte kunnat ge det stöd som målgruppen behöver. Utsatta för arbetsexploatering är en målgrupp som ofta negligeras. Samtidigt vet vi att mörkertalet är stort. Trots att myndigheterna har kännedom om riskerna görs inte tillräckligt med förebyggande insatser för att stoppa exploateringen och Sveriges arbete mot prostitution och människohandel brister i flera led.

Genom Nationella stödprogrammet som finansieras av Jämställdhetsmyndigheten har vi under året stöttat 68 personer. Vi ser en tydlig ökning av utsatta för arbetskraftsexploatering och ytterligare insatser behövs. Gruppen har svårt att få tillgång till socialtjänstens insatser, vilket omöjliggör långsiktigt stöd från myndigheter och de blir således beroende av stöd från civilsamhället och välgörenhet. För att skapa förändring krävs ett mer sammanhållet arbete, tidigare insatser och långsiktigt skydd och stöd. Därför krävs att Nationella stödprogrammet blir permanent.

Läs mer i rapporten [här](#).

Plattformen Civila Sverige mot människohandel – är en paraplyorganisation som arbetar för att motverka människohandel i alla dess former.

För pressrelaterade frågor och ytterligare information

Jacob Flärdh, ordförande Plattformen Civila Sverige mot människohandel

070 863 41 41